

oproep van de 'practisijn', dr Adrian senior. Daaruit blijkt dat F.H. Pijnappels, 'in leven vlaggenmaker, gewoond hebbende aan het Stijger, bij de Hoenderbrug', in 1857 zes stuks Oostenrijkse staatsobligaties had aangekocht. Bij zijn overlijden waren drie daarvan zoek: de effectenmakelaar die de effecten onder zijn beheer had, had zich niet gemeld hoewel dat wel vereist was. Adrian verzocht in de advertentie hulp de obligaties te achterhalen, 'ter voorkoming van wellicht zeer nabij zijnde treurige gevolgen voor den bedoelden subtracteur en diens familie die men gaarne wenscht te sparen'.¹⁹ Het is niet bekend of de obligaties ooit weer zijn opgedoken.

Uit de 'Memorie van Successie' die werd opgemaakt na het overlijden van F.H. Pijnappels blijkt, dat Margaretha zelf als vlaggennaaister in het bedrijf werkte.²⁰ Met de meesterknecht zette zij de firma voort. Dit moet Willem Wolff zijn geweest, met wie de weduwe Pijnappels op 17 oktober 1860 trouwde, ruim een jaar na het overlijden van haar eerste echtgenoot. Wolff was 38 jaar en iets ouder dan zijn nieuwe echtgenote, die 35 was.

Hoe Willem Wolff vlaggenschilder werd, is niet bekend. Zijn vader Johan Everard Wolff was pensverkoper –niet direct een beroep waarmee je een vlaggenmaker in verband brengt.²¹ Het valt aan te nemen dat Willem het beschilderen van vlaggen in de praktijk bij Pijnappels leerde.²² Omstreeks 1862 werd het bedrijf verplaatst naar het nabijgelegen Oude Hoofdplein. In het adresboek van dat jaar wordt Willem Wolff nadrukkelijk vlaggenmaker en schilder genoemd.²³ Aan het Oude Hoofdplein kregen Willem Wolff en Margaretha Wolff-Bouman drie kinderen:

twee dochters en één zoon. Willem Wolff zelf werd niet oud. Hij overleed op 2 juni 1867, bijna 45 jaar oud.

Opnieuw had Margaretha Bouman een echtgenoot op jonge leeftijd verloren en weer bleef zij niet bij de pakken neerzitten. Ze verhuisde terug naar het Boerensteiger en zette het bedrijf voort.²⁴ Op 21 april 1875 trad zij voor de derde keer in het huwelijk met de 45-jarige Jacobus Johannes Boshamer. Deze was nog maar kort weduwnaar. Op 8 februari 1875 was zijn echtgenote Johanna van der Hidde overleden, met wie hij sinds 1854 getrouwd was geweest. Het nieuwe adres van het echtpaar Boshamer-Pijnappels werd het Haringvliet, nummer 93.²⁵

Jacobus Boshamer was afkomstig uit een familie van kunstschilders. Zowel zijn opa, Jan Hendrik (1776-1862), als zijn vader Johannes (1800-1852) en diens broer Johannes Willem (1802-1857) hadden op dat gebied naam gemaakt.²⁶

De haast waarmee Margaretha Bouman met Jacobus Boshamer trouwde en diens achtergrond als schilder maken het zeer aannemelijk dat hij al langer voor haar werkte. Hij zal, evenals eerder Willem Wolff dat was, de meesterknecht van het bedrijf zijn geweest. Door met hem te trouwen verzekerde Margaretha Bouman het voortbestaan van het vlaggenmakersbedrijf, dat vanaf omstreeks 1886 gevestigd was in de Koestraat op nummer 7.²⁷

Margaretha Boumans derde huwelijk duurde achttien jaar. Na de dood van Jacobus Boshamer, op 8 maart 1893 te Leiden, liet Margaretha Bouman een testament opmaken waarbij zij haar dertig jaar oude dochter Maria Adriana Wolff tot universeel erfgenaam